

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdáiban Kézdi-Vásárhelyt, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. intézendők.

Nyilvtéri cikkek soronkint 10 kr-ért közölhetnek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Székely népünk érdeke.

Kézdi-Vásárhely, 1889. aug. 2.

(cz.) A legégetőbb szükség, melyet székely népünk kivándorlásában ismerünk, mindig szerencsésebben halad a megoldáshoz. Nem csak a zsurnalisztika, mely lelkesen tudja e dolgokat regisztrálni, de az intéző körökben is átlátták e körül a hibát s most minden lehetőre készen állanak. Méltán mondhatni, hogy ez ügy a nemzetnek a legfájóbb sebe. E dolog mélyen vág a nemzeti élet fájába, mert ki hazájából eltérve, idegen nyelvet tanul saját anyanyelve rovására, ki hagyományos nemzeti szokásait az ellenséges égal alatt olyanféle dolgokkal cseréli fel, mik a mi faji jellegünk, természetünkhez legkevésbé illenek, — nemcsak hogy magyar nem marad, de rossz példája mellett még igen sokszor hasznavehetetlen is. Ki a dolog felett komolyan gondolkodik, arra a tudatra kell jönnie, hogy a székely kivándorlás társadalmi összetartásunk, nemzetgazdaságunk és nemzeti létünk végtelen kárával történik.

Azouban szóljunk tényekben.

E használható munkáskezek eltávoznak tőlünk s nekünk drága díj mellett minden egyszerűséggel meg kell elégedni. A kik értenék a mi égalunk természetét s tudnák a mi terményeink munkálatait, eltávoznak a hazából, s mi maradunk magunkra munkás nélkül csaknem; úgy végezzük dolgainkat, a mint erőltetve lehet. Aztán az idegen földön elcsigázott, erkölcsseiben, szokásaiban teljesen elzüllött ember visszajön téle hozzánk; tartanunk kell, türrünk kell a mételeyt, mert vérünk. Pedig azt is megteszi, hogy ha nem szukcedál a szerencse neki, a még itt hátra

levő földjét, házát, vagyonát eladja s az így szerzett pénzen Romániába megy, hol vagy elhal, vagy pedig él rongyai, elzüllöttségének gyalázatában a mi faji szupremáciánk, felsőbbségünk rovására.

Leányaink a székely megyékből, különösen Csikmegyéből, csoportoslag mennek Romániába. Hiába tiltják. A nép annyira bekapott, hogy ha nem is engedik, az éjjeli csendes órákban a lelketlen leányárusok által a rengetegeken keresztül eltranszferáltatnak. Mi lesz az ilyenekből? Legtöbbször kisasszony-féle, kinek minden mozdulata már erkölcsi halál. Az eldobott székely öltönyt, mely még mindig becsült ruha, még mindig a tisztaság jele, kétes uri öltöny, selyemkötös, majd turnür stb. váltják fel.

En sajátképen értem ezeknek történetét, de mégsem értem; annyit tudok, hogy ezek már elvesztek mint jó családnyák, elvesztek mint hasznavehető, munkás nép.

Azonban, ha e dolgokat nem is tekintenők, mit minden áron első helyre kell tennünk, de a székely kivándorlás végtelen károkat hoz a nemzeti élet és országos egyöntetűségére.

Emeljük ki a gyertyát a véka alól. Nézzünk a politika hátterébe.

Románia soha belső jóakarónk nem volt. A román embernek természete, hagyományos hajlama a mi vérünk örökös gyűlölete. Történhetik a nagy balkáni harc, félhet ő a keleti barbar áradattól; ám sokkal nagyobb fajunk iránti ellenszenvé, semmint a vérpadon is megne tudna bocsátani azoknak a mi halálunkért. Ily körülmények között megérthető a dolog, hogy népünk miért talál oly biztos fészekre s gyakran dédelgető fogadtatásra az

oláh földön. Oláhország jól felfogott érdeke úgy kívánja, hogy úgy népségileg, mint gazdaságilag kéz alatt gyengüljünk. Az az ohajtása, hogy csavargó néptünkbe, kik majd itt, majd ott hányódnak, oláh szellemet, szokásaihoz való asszimilációt öntsön, hogy szükség esetén az így megromlott nép rokonszenvére számíthasson.

Ime, mi minden tekintetben értjük kedves szomszédainknak politikáját. Ismerjük a pártot, mely csendben köti hálóját. Azért is menjen a dolog, a mig mehet; mi azonban ígérjük, hogy a kivándorlás alól kirántjuk a talajt. Ha népünk egyike-másika — minden bizonynyal a söpredéke — oláh akar lenni, menjen oláhnak, fujja a „Drumbum, drum-bum, drobá bátye, drum-bum bav romanu“ — stb., nekünk ez nyereség, mintegy tisztulunk; de a ki az édes hazai földhöz hiven ragaszkodik, az maradjon velünk, ismerje nyelvünket, szokásainkat, osztozzék az előnyökben, sirjon velünk, ha sirni kell. Jóni fog majd idő, midőn egyek leszünk. Kik töltünkön lankadatul együtt izzadunk, azokat, kik törekvéseinkben elhagytak, kik életrevalóságuk, szüzi erényeik elpazarlása végett oláh falvak és városok falai közt hányódnak, mi fogjuk elhagyni; úgy fogunk elbánni velük, mint a hogy a sértett nemzeti érdek, az általuk jól kivívott érdem hozza magával. Szóval az ilyen fajtájú nép nem való magyar társadalomba, nem való magyarnak, kinek ősei a Kárpátoktól az Adriáig, a székelyek vérel szentelt földjéül a Lajtáig minden szegénység mellett is hiven tudtak ragaszkodni a hazai földhöz.

Maga az állam, a józan társadalom ez ügyben eleget tesz és tenni fog jövőben még sokat, de magában a népben is van hiba; mert

A „Székelyföld“ tárczája.

A „Székelyföld“ novellája.

Igen jó, hogy a számár mindig számár, vagyis az az állat mindig, mint milyennek ismerjük; különben elhinné magát közhasználatban forgó „számár“ nevéért. Csaknem lépten-nyomon hallani kell: számár! Sokat megzavar ugyan a titulus, de én ebben egy csepp sértést sem találok.

Azért kérem, vegyük csak úgy a dolgot, a mint van. Mi a számár? A számár egy négy lábú állat, de ki tagadhatná meg, hogy a számárnak nincsenek jeles tulajdonai? Lám, az állatvilágban olyan erényekkel bír, mint minőkkel egy sem dicsekedhetik. Beéri a leghitványabb eledellel. Nem ragadozó, mint igen sok ember, ki embertársának húsát elébe helyezi a legizletesebb ételnek. No és aztán az irva-olvasás mesterségében is megvan a kellő jártassága. Ki tudja mondani a betűt; tisztában van azzal, hogy az I-t kell előbb mondani és csak azután az Á-t. A tigrisnek, oroszlánnak milyen multja van? Állat, mint más vérengző teremtes; de a számár kiválott a multban is. Maga az Üdvözítő is azon vonult be Jeruzsálem városába.

Hogy épen e dicső multu és erényekben gazdag állattal hozott sorsom párhuzamba, egy cseppet sem restelem, ez mindig dicsőségre válik. Nem csak rólam mondják ezt, szólnak a szerelmesek is ilyképen egymáshoz. A férj csupa gyöngédségből

nem egyszer mondja nevének: „muczuskám“, amaz a hizelgés hangján: „kutyuskám“. Pedig a kutyus harap, a muczus karmol, ellenben a számár engedelmes, mint a föld.

Sokkal helyesebb lenne, ha az érintett megszólítások ezzel cseréltetnének fel: „csacsikám“; hiszen ezt egy szép asszony oly csinosan bele tudja göngyölni egy csinos hizelgésbe, hogy önkéntelenül jön, miszerint szarvakat rakjon férjcsékének megcirizogott fejére.

Amde az emberek igazságtalanok. Mindenütt csak az tűnik ki, hogy a látszat imádói. Kitűnik abból is, hogy többre becsülik az aranyórát a záptojásnál.

E gárdához tartozik Borát Ferencz is. Ha Bög István azt mondta volna neki: oroszlán, párducz — nem lett volna semmi baj; de hogy épen „számár“-nak titulázta, azt elnézni nem lehetett.

* * *

A szomorú dolog így kezdődik. Volt Borát Ferencznek egy zsemleszínű latlerje, Bög Istvánnak pedig fokhagyma-szós színű pincsije. Mindkét állatnak az a szerencse előnye volt, hogy ketten két nemhez tartoztak.

A szeretet általános. E törvény alól még a kutyaszívek sem képeznek kivételt. Így nagyon is megérthető az eset, ha azt mondjuk, hogy a latler a fakó pincsi iránt gyöngéd érzelmekre kelt.

Amde a szegény állatoknak is kellett érezniök,

hogy nem minden szeretet akadály nélküli. E nagy akadály közöttük nem a szük társadalmi felfogás, hanem a nagy kerítés volt.

A szerelmes pár sokat törte magát a felett, hogy vajjon mikép lehetne a távoli alkalmat közelivé tenni. Végre is a dolgon úgy lett segítve, hogy a latler a kert alatt egy jókora lyukat vájt, mely alatt szabadon adhatták egymásnak a vizitet. Csakhamar egész bizalmas viszony fejlődött közöttük. A hova egyik ment, követte a másik is. Ilyenkor az egyik kertből a másikba sikerült lövérények ejtettek meg, melyeknek következménye az lett, hogy a baromfiak lábra, szárnyra kelve, óriási hápogás, gágogás között adták ijesztő jelét az udvar hosszában történő mükedvelői ténykedésnek.

Ennek ám meg is volt a hatása.

A szomszéd latler nem érte be a szerelimmel, melyben kitüntette volt, sem pedig a versenyfutással, hanem szokása szerint a dolog után látott.

És hogyan?

Szárnyánál fogott egy baromfit s kezdte végezni vele a mütetét.

Bög István az udvaron történt nagy ijedelemre délutáni álmából felriadva, azonnal sietett a veszedelem helyére.

Bög meglátta a szomszéd vendég hősi cselekedetét s indulatba jöve, egy az ölhoz támasztott fával sietett igazságtételre. Azonban az élelmes szomszéd hamar felfogta a veszedelmes helyzetet

Egy jegyzői irodában alkalmazásban volt s némi gyakorlattal bíró fiatal ember az **ozsdolai körjegyzői irodában** alkalmazást nyerhet.

Sz. 1283. tlkvi.
1889.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kovásznai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy kiskoru Csoma Olga és társai gelencei lakos végrehajthatóknak ikafalvi Dombi Domokosné Csoma Aida végrehajthatást szenvedő elleni 539 frt 60 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kovásznai kir. járásbírósg területén levő Gelence községben fekvő, a gelencei 1467. sz. tljkvben 1160., 1650., 1887., 1888., 1923., 2058., 2059., 2160., 2260 $\frac{1}{2}$, 2261., 2736., 2737., 3009., 4675., 5425., 5428., 5432., 5469., 5585., 5593., 5643., 5674., 5740., 6018—6021., 6309., 6310., 6404—6407., 6904., 7075., 7076., 7628., 7890., 7906., 8304—8306. hr. sz. ingatlanokra az árverést 1367 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban özv. Csoma Károlyné Geréb Irén javára az 1887., 1888., 6018—6021., 6309., 6310., 8304—8306. hr. sz. a. ingatlanokra a C. 1. alatt bekebelezett haszonélvezeti jognak épségben tartása mellett, azon hozzáadással, hogy az árverés egy uttal kézdivásárhelyi Fejér Lukács 64 frt 40 kr és 110 frt 40 kr s jár. követelése kielégítésére is meg fog tartatni, elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi augusztus hó 31-ik napján délelőtt 9 óraker Gelence község házában megtartandó nyil-

vános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kovácsnán, 1889. évi május hó 10-dik napján.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.

Dobay János,
kir. járásbíró.

BOR-ÁRULÁS

nagyban és kicsinyben
100 literen felüli mennyiségben.

Vizhez való jó asztali bor	12—14 frt.
Medgyesi ó-bor	22 "
1882-beli fehér bor	26 "
Villányi vörös bor	34 "
1885-beli finom muskotály	45 "

Literes üvegekben is a fenti borok a legjutányosabb árért árukatnak

Papp Ferencznél.

Brassó,
nagy-utca 504. ház-szám.

A VALÓDI FRANCZIA CZIGARETTAPAPIR „LE VRAI GOUDRON“

de Norwege

JOSEPH BARDOU & FILS gyárából

Perpignán és Párisban,

az egyedüli cigarettapapír, mely norvégiai fenyő-kivonatban van áztatva, és mivel a fenyő-kivonat a gége, légcsövek és a tüdőre nézve legegészségesebb szer, ennél fogva is az egyedüli cigarettapapír, melyet a dohányzó egészsége minden hátránya nélkül használhat. — Számos orvosi és az ipar tekintélyeitől származó bizonyítvány áll rendelkezésre.

60 aranyérem, 16 diszoklevél, 20 versenykülvüli oklevél.

— Kapható minden norinbergi-, diszműaru és papirkereskedésben, valamint minden dohány- és szivartózsében. —

11—12

„Zacherlin“

A legkitünőbb szer valamennyi rovar ellen!

E kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal semmisíti meg a lakásokban, konyhákban, vendéglőkben, ugyszintén a házi állatainkon, istállóknak, növényeken, üvegházakban és kertekben levő kártékony bogarakat. Valódi minőségben csakis eredeti, aláírással és védjeggyel ellátott üvegekben kapható. A mi papirban kimérve árultatik, sohasem valódi „Zacherl-különlegesség“!

J. ZACHERL. Bécs, belváros, Goldschmied-utca 2.

K A P H A T Ó:

Kézdi-Vásárhelyt: **Jancsó Geiza** gyógyszer-tárában.
" **Kovács Ferencz** gyógyszer-t.
" **Csiszár Pál** kereskedésében.
" **Dávid János** kereskedésében.
Csik-Karczfalván: **Boltresz Ferencznél.**
Csik-szeredában: **Gál József** kereskedésében.

Előpatakon: **J. Müller** gyógyszer-tárában.
Sepsi-Szentgyörgyön: **Betegh Bálint** gyógyszer-tárában.
" **Dávid György** gyógyszer-tárában.
" **Goldstein Jakab** kereskedésében.
Uzonban: **Temesváry G. és fiainál.**